

[Aksel Larsen.]

Planerne om ved at dele sig at skaffe sig flere Mandater. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem Hr. Alsing Andersen. Jeg tror, hans Opfattelse er forkert, selv om jeg anerkender, at det er et pænt menneskeligt Synspunkt, at man altid skal tillægge sine Modstandere de pæneste Motiver. Jeg skulde være villig dertil, hvis det ikke var saadan, at Venstrepressen officielt har proklameret, at man maatte lave en eller anden Fidus for at skaffe sig flere Mandater, skønt man i Forvejen har flere, end man egentlig har Stemmer til.

Jeg har det maaske i visse Henseender ligesom Ove Rode — jeg vil naturligvis ikke saadan i enhver Henseende sammenligne mig selv med Ove Rode, som jeg nærer den dybeste Respekt for —, han kendte Menneskene, og en lille Smule kender vi andre-vel ogsaa Menneskene. Jeg vil sige saa meget som, at Indenrigsministeren og hans Parti drømmer ikke om at faa Fidusen med at gøre hele Hovedstaden til en Storkreds gennemført. De regner med, at den Del af Lovforslaget falder, og saa er det i hvert Fald menneskeligt, om de har den Beregning, at naar dette er sket, skal de gaa ud og sige: Sikken Uretfærdighed man har begaaet imod os, nu er vi nødt til at dele os i to Partier for at afbøde Følgerne af de andre Partiers enestaaende Uretfærdighed. — Jeg frygter i hvert Fald for, at dette er den egentlige Hensigt med, at Indenrigsministeren i den halvtolvte Time kommer farende med dette Ændringsforslag til Valgloven, og det maa vi tage i Betragtning ved Behandlingen af det; jeg er ikke som det ærede Medlem Hr. Kristen Amby sikker paa, at det er berettiget at stille det Krav til Folketingets Formand, at han skal afvise en saadan Personlighedsspaltning hos Venstre, efter de bedste statsministerielle Mønstre. Men jeg kunde tænke mig, at Folketinget enten ved en direkte Beslutning — det kan jo ske i Dagsordens Form — eller ved en Udtalelse af det Udvalg, der bliver nedsat, fastslaar, at Valgloven skal forstaas saadan og saadan. Naar Folketinget afgiver et saadant Votum, er der ingen Mulighed for, at Venstre kan gennemføre denne Fidus, som man i Almindelighed paastaar, at den højtærede Forsyningsminister er Fader til.

Det ærede Medlem Hr. Holm forsøgte at føre et Forsvar for § 1, I, i Lovforslaget. Han talte om Valglovens aabenbare Urimelighed i § 17, og denne Urimelighed vilde han drage til Felts imod. Men hvorfor vil han ikke drage til Felts mod andre endnu mere

aabenbare Urimeligheder. Det er da en aabenbar Urimelighed, at Venstre har tre Mandater mere, end det har Stemmer til i hele Landet, Mandater, som det tager fra andre Partier. Hvorfor vil det ærede Medlem Hr. Holm, som uden for denne Sal optræder som Retfærdighedens upartiske Vogter, ikke have disse Uretfærdigheder afskaffet, men derimod drage til Felts for en Urimelighed, som vilde gøre Valgloven som Helhed endnu mere uretfærdig? Det ærede Medlem talte om, at det er Synd, at Venstre ikke for 20 000 Stemmer kunde faa et Mandat i Hovedstaden. Maa jeg minde det ærede Medlem om, at han selv er valgt med 9 510 Stemmer i Thisted Amt. I København koster et Kredsmandat 23 190 Stemmer, i Thisted Amt 9 510. I Søndre Storkreds koster et Kredsmandat 14 752 Stemmer, i Vestre Storkreds 17 050 og i Østre Storkreds 25 311. Her er en Uretfærdighed at beskæftige sig med. Jeg henstiller til det ærede Medlem Hr. Holm, næste Gang han kommer paa Talerstolen, at gøre det.

Jeg beklager at maatte gaa ind paa det, de fleste andre har beskæftiget sig med, men det er jo nødvendigt. Et Mandat kostede i 1945 ved Valget i Gennemsnit for hele Landet 13 846 Stemmer. Venstre fik imidlertid sine Mandater for et Gennemsnitstal paa 12 609 Stemmer, medens de andre Partier maa betale i Gennemsnit 14 273 Stemmer. De andre Partier maa gennemsnitlig betale omtrent 1 800 Stemmer mere pr. Mandat end Venstre. Jeg henstiller til det ærede Medlem Hr. Holm at overveje, om det ikke var en Uretfærdighed ved Valgloven, man burde have rettet.

Alligevel har jeg sagt, at jeg takker den højtærede Indenrigsminister for, at han har fremsat Lovforslaget, og tilsagt Medvirksomhed til dets hurtige Behandling og Fremme, hvad forskellige af dets Afsnit angaar. Det staar jeg ved. Det er en uhyre sympatisk Tanke, at vi faar to Tillægsmandater mere i København; det er tiltrængt. Egentlig burde man have flere, men lidt har ogsaa Ret. Hvis vi forudsætter, at Stemme- og Mandatfordelingen bliver omtrent som i 1945, vil det sige, at Rigsdagens Medlemstal udvides med to, og at disse to er Tillægsmandater til Hovedstaden. Det vil atter sige, at Venstre kun fik eet Mandat mere, end det har Stemmer til; det blev altsaa en mere retfærdig Mandatfordeling. Folketinget og det Udvalg, som vil blive nedsat, og som jeg haaber vil komme til at arbejde hurtigt, skulde overveje, om man ikke burde godkende denne